Downloaded via the EU tax law app / web

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tielet Awla)

22 ta' Ottubru 2014 (*)

"Rinviju g?al de?i?joni preliminari — Libertà li ji?u pprovduti servizzi — Restrizzjonijiet — Le?i?lazzjoni fiskali — D?ul li jori?ina minn reb? tal-log?ob tal-a??ard — Differenza fit-tassazzjoni bejn reb? f'pajji?i barranin u dak fi stabbilimenti nazzjonali"

Fil-Kaw?i mag?quda C?344/13 u C?367/13,

li g?andhom b?ala su??ett talbiet g?al domanda preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Commissione tributaria provinciale di Roma (l-Italja), permezz ta' de?i?jonijiet tat-28 ta' Mejju 2013, li waslu quddiem il-Qorti tal-?ustizzja fl-24 ta' ?unju u fl-1 ta' Lulju 2013 fil-pro?eduri

Cristiano Blanco (C?344/13),

Pier Paolo Fabretti (C?367/13)

vs

Agenzia delle Entrate – Direzione Provinciale I di Roma – Ufficio Controlli,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tielet Awla),

komposta minn M. Ileši?, President tal-Awla, A. Ó Caoimh, C. Toader (Relatur), E. Jaraši?nas u C. G. Fernlund, Im?allfin,

Avukat ?enerali: P. Cruz Villalón,

Re?istratur: A. Calot Escobar, Amministratur,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

– g?al C. Blanco u P. Fabretti, minn M. Rosa u S. Cristaldi, avukati,

– g?all-Gvern Taljan, minn G. Palmieri, b?ala a?ent, assistita minn G. De Bellis, avvocato dello Stato,

– g?all-Gvern Bel?jan, minn L. Van den Broeck, kif ukoll minn J.-C. Halleux, b?ala a?enti, assistiti minn P. Vlaemminck u R. Verbeke, avukati,

– g?all-Kummissjoni Ewropea, minn D. Recchia u W. Roels, b?ala a?enti,

wara li rat id-de?i?joni, me?uda wara li nstema' l-Avukat ?enerali, li l-kaw?a tinqata' ming?ajr konklu?jonijiet,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 Dawn it-talbiet g?al de?i?joni preliminari jirrigwardaw l-interpretazzjoni tal-Artikoli 46 u 49 KE, li saru l-Artikoli 52 u 56 TFUE.

2 Dawn it-talbiet ?ew ippre?entati fil-kuntest ta' ?ew? kaw?i bejn, rispettivament, C. Blanco u P. Fabretti kontra l-Agenzia delle Entrate – Direzione Provinciale I di Roma – Ufficio Controlli (iktar 'il quddiem "l-A?enzija") dwar l-avvi?i tag?hom tat-taxxa.

Il-kuntest ?uridiku

Id-dritt tal-Unjoni

3 Id-Direttiva 2005/60/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, tas-26 ta' Ottubru 2005, tas-26 ta' Ottubru 2005, dwar il-prevenzjoni ta' l-u?u tas-sistema finanzjarja g?all-iskop tal-?asil tal-flus u l-finanzjament tat-terrori?mu (?U L 309, p. 15), tipprovdi fil-punt 3(f) tal-Artikolu 2(1) tag?ha li din tapplika g?all-casinos.

Id-dritt Taljan

4 L-Artikolu 67(1)(d) tad-Digriet Nru 917 tal-president tar-Repubblika li japprova test uniku fuq it-taxxa fuq id-d?ul (decreto del Presidente della Republica n. 917 – Approvazione del testo unico delle imposte sui redditi), tat-22 ta' Di?embru 1986 (suppliment ordinarju Nru 302, tal-31 ta' Di?embru 1986), fil-ver?joni tieg?u fis-se?? fid-data tal-fatti fil-kaw?a prin?ipali (iktar 'il quddiem id-"DPR 917/86") jikkunsidra b?ala d?ul varju li, fih innifsu, jifforma parti mill-ba?i ta' stima tat-taxxa fuq id-d?ul, "ir-reb? minn lotteriji, minn kompetizzjonijiet bi premju, minn log?ob u m?atri organizzati g?all-pubbliku u l-premji li jirri?ultaw minn provi ta' abbiltà jew mix-xorti".

5 L-Artikolu 69(1) ta' dan id-digriet jippre?i?a li l-premji u r-reb? fl-Artikolu 67(1)(d) ta' dan "jammontaw g?al d?ul g?all-ammont kollu ri?evut fis-sena fiskali, ming?ajr ebda tnaqqis".

6 L-ewwel paragrafu tal-Artikolu 30 tad-Digriet Nru 600 tal-president tar-Repubblika, tad-29 ta' Settembru 1973, li jistabbilixxi dispo?izzjonijiet komuni fil-qasam tal-konstatazzjoni tat-taxxi fuq id-d?ul (suppliment ordinarju tal-GURI Nru 268, tas-16 ta' Ottubru 1973), jipprovdi:

"[…] ir-reb? mix-xorti, minn log?ob ta' abbiltà, dak li jirri?ulta minn kompetizzjonijiet bi premju, minn pronosti?i jew minn im?atri, im?allsa mill-Istat, minn persuni ?uridi?i pubbli?i jew privati u mill-persuni indikati fl-ewwel paragrafu tal-Artikolu 23 tad-digriet pre?enti huma s-su??ett ta' taxxa f'ras il-g?ajn b?ala taxxa, bil-possibbiltà ta' rkupru, bl-esklu?joni tal-ka?ijiet fejn dispo?izzjonijiet o?ra li di?à jipprovdu g?all-applikazzjoni ta' taxxa f'ras il-g?ajn. It-taxxi f'ras il-g?ajn ma japplikawx jekk il-valur totali tal-premji […] ma je??edix Lire 50 000 [EUR 25.82]; jekk huwa iktar minn dan il-limitu, l-ammont huwa totalment su??ett g?at-taxxa f'ras il-g?ajn."

7 Din id-dispo?izzjoni ma tapplikax madankollu g?ar-reb? mog?ti mill-istabbilimenti tal-log?ob Taljani peress li, bis-sa??a tas-seba' paragrafu tal-Artikolu 30 ta' dan id-digriet, it-taxxa fuq ir-reb? mog?ti minn dawn l-istabbilimenti hija inklu?a fit-taxxa fuq l-ispettakli, li saret it-taxxa fuq id-divertiment, introdotta bid-Digriet Le?i?lattiv Nru 60 tas-26 ta' Frar 1999 (GURI Nru 59, tat-12 ta' Marzu 1999, p. 5).

8 Barra minn hekk, bis-sa??a tal-Artikolu 3 tad-Digriet Nru 640 tal-president tar-Repubblika dwar it-taxxa fuq l-ispettakli (decreto del Presidente della Republica n. 640 – Imposta sugli spettacoli), tas-26 ta' Ottubru 1972 (suppliment ordinarju tal-GURI Nru 292, tal-11 ta' Novembru 1972), kif emendat bid-Digriet Le?i?lattiv Nru 60 tas-26 ta' Frar 1999, l-istabbilimenti tal-log?ob obbligati li j?allsu t-taxxa fuq id-divertiment huma liberi mill-obbligu li ji?bru t-taxxa mill-ispettaturi, mill-parte?ipanti u minn min jag?mel l-im?atri. Il-ba?i ta' din it-taxxa hija mag?mula mill-ammont

tad-d?ul mibjug? lill-pubbliku, bid-differenza po?ittiva odjerna bejn is-somom mi?bura g?al-log?ob u dawk im?allsa lill-?ugaturi b?ala reb? kif ukoll g?al kull d?ul ie?or marbut mal-operat tal-log?ob.

Il-kaw?i prin?ipali u d-domanda preliminari

Il-Kaw?a C?344/13

9 L-A?enzija nnotifikat, fl-1 ta' Di?embru 2011, lil C. Blanco, tlett avvi?i tat-taxxa li fihom ?ie akku?at li ma g?amilx dikjarazzjoni tad-d?ul g?as-snin fiskali 2007 sa 2009, kif ukoll li ma ddikjarax, fl-2007, is-somma ta' EUR 410 227, fl-2008, is-somma ta' EUR 25 969, kif ukoll, fl-2009, is-somma ta' EUR 46 028, li tikkorrispondi g?al flus li ntreb?u f'casinos li jinsabu kemm fi Stati Membri o?ra kif ukoll fi Stati terzi. Hija ssostni li dawn is-somom kellhom ikunu inklu?i fid-d?ul taxxabbli ta' C. Blanco peress li huma jammontaw g?al "d?ul varju", fis-sens tal-Artikolu 67(1)(d) tad-DPR 917/86. Konsegwentement, C. Blanco kien is-su??ett ta' a??ustament tat-taxxa ta' EUR 488 703.16 g?as-sena 2007, ta' EUR 23 919.86 g?as-sena 2008 ta' EUR 41 291.89 g?as-sena 2009 g?at-taxxa tad-d?ul tal-persuni fi?i?i, b'?ieda fit-taxxa u ta' multi.

10 C. Blanco ressaq numru ta' rikorsi kontra dawn l-avvi?i tat-taxxa. Dawn ir-rikorsi ?ew mag?quda min?abba li huma konnessi fir-rigward tal-g?an tag?hom u g?all-persuna tar-rikorrent fil-kaw?a prin?ipali. Dan tal-a??ar jikkunsidra, minn na?a, li l-informazzjoni li fuqha tibba?a l-A?enzija g?andha titqies b'kawtela sa fejn hija tori?ina minn sit internet li jinkludi biss ?ifri gross tar-reb? u ma jikkunsidrax ?ertu numru ta' elementi li jaffettwaw dan ir-reb?, b?all-prattika ta' "stacking", it-telf u l-ispejje?. Min-na?a l-o?ra, huwa jsostni li l-avvi?i tat-taxxa jiksru, b'mod partikolari, il-prin?ipju li jipprojbixxi t-tassazzjoni doppja trattat mill-konvenzjonijiet internazzjonali b'referenza g?all-Artikolu 2 tal-mudell tal-konvenzjoni fiskali li tirrigwarda d-d?ul u l-wirt imfassla mill-Organizzazzjoni g?all-Kooperazzjoni Ekonomika u l-I?vilupp (OECD), il-prin?ipju tal-libertà li ji?u pprovduti servizzi previst fl-Artikolu 56 TFUE u l-prin?ipju tan-nondiskriminazzjoni stabbilit fl-Artikolu 21 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea kif ukoll fl-Artikoli 18 u 49 TFUE. C. Blanco qajjem trattament diskriminatorju peress li r-reb? fl-Italja jkun e?enti mill-obbligi ta' dikjarazzjoni u ma huwiex su??etti g?at-taxxa fuq id-d?ul peress li huwa su??ett, f'ras il-g?ajn, g?at-taxxa tas-sostituzzjoni fuq id-divertiment u li r-reb? fi Stati Membri o?ra, peress li di?à ?ie intaxxat f'ras il-g?ajn f'dawn l-a??ar imsemmija, ma g?andux ji?i ntaxxat fl-Italja.

11 B'dan il-mod, C. Blanco rrefera g?all-kaw?a, li huwa kkunsidra b?ala simili, li wasslu g?as-sentenza Lindman (C?42/02, EU:C:2003:613), fejn il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet li l-Artikolu 49 KE jopponi l-le?i?lazzjoni ta' Stat Membru li skont din, ir-reb? mil-log?ob tal-a??ard organizzat fi Stati Membri o?ra jitqies li huwa d?ul taxxabbli skont it-taxxa fuq id-d?ul, filwaqt li r-reb? mil-log?ob tal-a??ard organizzat fl-Istat Membru inkwistjoni ma huwiex taxxabbli. Huwa jsostni li l-qorti tar-rinviju g?andha tibqa' lura milli tapplika l-le?i?lazzjoni nazzjonali min?abba l-karattru diskriminatorju tag?ha marbuta, b'mod partikolari, mal-kuntrarjetà tag?ha mal-Artikolu 56 TFUE.

12 L-A?enzija tikkontesta l-fondatezza tar-rikorsi fil-kaw?a prin?ipali u titlob i?-?a?da. Hija tikkunsidra li a?ixxiet konformement mal-le?i?lazzjoni fis-se?? u tirreferi, b'mod ?enerali, g?all-ispjegazzjoni iktar dettaljata kontenuta fl-avvi? tat-taxxa, li fih hija indikat li, g?all-snin fiskali kkunsidrati, ir-rikorrent fil-kaw?a prin?ipali kien naqas milli jag?mel dikjarazzjoni tad-d?ul.

13 Il-qorti tar-rinviju ti??ad il-motiv ibba?at fuq it-tassazzjoni doppja peress li g?andha ssir distinzjoni bejn it-taxxa li g?andu j?allas l-istabbiliment tal-log?ob u dak li r-rebbie? g?andu j?allas. Fil-fatt, il-kontribuzzjonijiet fiskali tal-istabbiliment tal-log?ob u tar-rebbie? ikunu ri?evuti fuq il-ba?i ta' atti ta' impo?izzjoni differenti.

14 Jekk din il-qorti tammetti li je?isti trattament differenti fiskali skont jekk ir-reb? mil-log?ob kienx miksub fl-Italja jew fi Stat Membru ie?or, dan it-trattament differenti jammonta g?al

diskriminazzjoni projbita biss fl-assenza ta’ ra?unijiet li jippermettu li ti?i ??ustifikata tali differenza.

15 L-imsemmija qorti ssostni li, fid-dawl tal-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja, tali trattament differenti jista’ jitqies li huwa ?ustifikat jekk dan jaqa’ ta?t dispo?izzjoni derogatorja spe?ifika, b?all-Artikolu 52 TFUE li jirreferi g?alih l-Artikolu 62 TFUE, u li g?andu l-g?an li j?ares l-ordni pubbliku, is-sigurtà pubblika jew is-sa??a pubblika, filwaqt li jibqa’ konformi mal-prin?ipju tal-proporzjonalità u j?ares effettivament it-twettiq tal-g?an b’mod koerenti u sistematiku.

16 Skont il-qorti tar-rinviju, il-li?i Taljana g?andha l-g?an mhux daqshekk li tipprote?i l-istabbilimenti tal-log?ob nazzjonali, i?da li tiskora??ixxi l-prattiki ta’ ?asil tal-flus u ta’ awto?asil tal-flus tal-kapitali f’pajji?i barranin kif ukoll sabiex li ji?i llimitat it-trasferiment f’pajji?i barranin jew l-introduzzjoni fl-Italja ta’ kapitali li l-ori?ini tag?hom ma tistax ti?i mist?arr?a.

17 Din il-qorti tikkunsidra li huwa ne?essarju li l-Qorti tal-?ustizzja tippro?edi b’evalwazzjoni pre?i?a tal-motivi li wasslu lil-le?i?latur nazzjonali g?all-adozzjoni ta’ tali le?i?lazzjoni, u li l-gvern Taljan jista’ jkun f’po?izzjoni li jesponi r-ra?unijiet li g?alihom huwa dde?ieda li jissu??etta g?at-taxxa, ir-reb? mil-log?ob tal-a??ard, miksub f’pajji?i barranin.

18 F’dawn i?-?irkustanzi, il-Commissione tributaria provinciale di Roma dde?idiet li tissospendi d-de?i?joni u li tag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja d-domanda preliminari li ?ejja:

“L-issu??ettar ta’ persuni residenti fl-Italja g?al obbligi dikjarattivi u ta’ ?las tat-taxxa fuq ir-reb? minn ka?inòs stabbiliti f’pajji?i membri tal-Unjoni Ewropea, kif previst mill-Artikolu 67[1](d) tad-[DPR 917/86], imur kontra l-Artikolu [56 TFUE], jew g?andu ji?i kkunsidrat b?ala ??ustifikat minn ra?unijiet ta’ ordni pubbliku, ta’ sigurtà pubblika jew ta’ sa??a pubblika fis-sens tal-Artikolu [52 TFUE]?”

Il-Kaw?a C?367/13

19 L-A?enzija nnotifikat, fis-6 ta’ Di?embru 2011, lil P. Fabretti avvi? tat-taxxa g?as-sena 2009 li fih hija talbet il-?las tas-somma ta’ EUR 45 327.48 peress li dan kien naqas milli jiddikjara s-somma ta’ EUR 52 000 li huwa kien reba? meta kien qed jilg?ab il-poker f’casino li jinsab fi Stat Membru ie?or.

20 P. Fabretti jikkontesta, g?al ra?unijiet identi?i g?al dawk esposti minn C. Blanco, dan l-avvi? tat-taxxa u ressaq rikors kontra dan l-a??ar imsemmi avvi?. L-A?enzija ressqet argumenti kontrih simili g?al dawk li hija ressqet fir-rigward ta’ C. Blanco.

21 Il-Commissione tributaria provinciale di Roma ??ustifikat f’termini simili g?al dawk tal-ewwel de?i?joni tag?ha li wasslet g?all-Kaw?a C?344/13 in-ne?essità ta’ rinviju g?al de?i?joni preliminari. Hija dde?idiet li tissospendi l-pro?eduri u li tistaqsi lill-Qorti tal-?ustizzja domanda preliminari identika g?al dik li saret f’dan ir-rinviju.

22 Permezz ta’ de?i?joni tal-President tal-Qorti tal-?ustizzja tal-11 ta’ Lulju 2013, il-Kaw?i C?344/13 u C?367/13 ing?aqdu flimkien g?all-finijiet tal-pro?edura bil-miktub u orali, kif ukoll tas-sentenza.

Fuq id-domanda preliminari

23 Permezz tad-domanda unika tag?ha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikoli 52 u 56 TFUE g?andhomx ji?u interpretati fis-sens li huma jipprekludu lil-le?i?lazzjoni ta’ Stat Membru, skont liema r-reb? mil-log?ob tal-a??ard fl-istabbilimenti nazzjonali tag?ha ma huwiex su??ett g?at-taxxa fuq id-d?ul, filwaqt li dak li jkun sar fi Stati Membri o?ra huwa, u jekk ra?unijiet ta’ ordni pubbliku, ta’ sigurtà pubblika jew ta’ sa??a pubblika jippermettux li ji?i ??ustifikat tali

trattament differenti.

24 Preliminarjament, g?andu ji?i ppre?i?at li, jekk it-tassazzjoni diretta taqa' ta?t il-kompetenza tal-Istati Membri, dawn l-a??ar imsemmija g?andhom madankollu je?er?itaw din b'osservanza tad-dritt tal-Unjoni (ara, f'dan is-sens, is-sentenza Lindman, EU:C:2003:613, punt 18 u l-?urisprudenza ??itata).

25 Fl-ewwel lok, il-qorti tar-rinviju tistaqsi jekk il-le?i?lazzjoni nazzjonali inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali tammontax g?al restrizzjoni g?al-libertà li ji?u pprovduti servizzi.

26 F'dan ir-rigward, g?andu jitfakkar li l-libertà li ji?u pprovduti servizzi prevista fl-Artikolu 56 TFUE te?tie? mhux biss l-eliminazzjoni ta' kull diskriminazzjoni fir-rigward tal-fornitur ta' servizzi stabbilit fi Stat Membru min?abba n-nazzjonalità tieg?u, i?da wkoll is-suppressjoni ta' kull restrizzjoni, anki jekk din tapplika indistintament g?all-fornituri nazzjonali u g?al dawk ta' Stati Membri o?ra, meta din hija ta' natura li tipprojbixxi, li jostakola jew li jag?mel inqas attraenti l-attivitajiet tal-fornitur stabbilit fi Stat Membru ie?or, fejn huwa jforni legalment servizzi simili (ara, b'mod partikolari, is-sentenza Dirextra Alta Formazione, C?523/12, EU:C:2013:831, punt 21 u l-?urisprudenza ??itata).

27 Id-dispo?izzjonijiet tat-Trattat FUE dwar il-libertà li ji?u pprovduti servizzi japplikaw, hekk kif il-Qorti tal-?ustizzja di?à dde?idiet, f'attività li tikkonsisti f'li tippermetti lill-utenti li jipparte?ipaw, g?al remunerazzjoni, g?al log?ob tal-a??ard (sentenza Zenatti, C?67/98, EU:C:1999:514, punt 24 u l-?urisprudenza ??itata). Min-na?a l-o?ra, il-libertà ta' provvista ta' servizzi hija ta' benefi??ju kemm g?all-fornitur kif ukoll g?ad-destinatarju tas-servizzi (sentenza Liga Portuguesa de Futebol Profissional u Bwin International, C?42/07, EU:C:2009:519, punt 51 u l-?urisprudenza ??itata).

28 Fil-kaw?a prin?ipali, mill-konstatazzjonijiet tal-qorti tar-rinviju kif ukoll mill-osservazzjonijiet tal-Gvern Taljan jirri?ulta li l-le?i?lazzjoni nazzjonali tissu??etta r-reb? fi stabbilimenti tal-log?ob tal-a??ard li jinsabu fl-Italja g?al taxxa f'ras il-g?ajn li tikkonsisti f'li ji?u ntaxxati dawn l-istabbilimenti. B'mod iktar pre?i?, ir-reb? miksub fl-istabbilimenti tal-log?ob nazzjonali huwa s-su??ett ta' tnaqqis ikkalkolat abba?i tad-differenza bejn is-somom mi?bura g?al-log?ob u dawk im?allsa lil ?ugaturi g?ar-reb?. Il-Gvern Taljan jippre?i?a li r-reb? fi stabbilimenti tal-log?ob li jinsabu fl-Italja huwa e?entat mit-taxxa fuq id-d?ul sabiex ti?i evitata tassazzjoni doppja tal-istess somom tal-input, mill-istabbiliment tal-log?ob, u tal-output, mill-?ugatur.

29 Min-na?a l-o?ra, ir-reb? mil-log?ob tal-a??ard fi stabbilimenti li jinsabu f'pajji?i barranin jitqies li huwa d?ul. Dan id-d?ul g?andu jidher fid-dikjarazzjoni tad-d?ul u b'hekk ikun su??etti g?at-taxxa fuq id-d?ul.

30 B'hekk, din il-le?i?lazzjoni nazzjonali, filwaqt li tirri?erva l-benefi??ju ta' e?enzjoni mit-taxxa fuq id-d?ul biss g?r-reb? mil-log?ob fl-Istat Membru kkon?ernat, tissu??etta l-prestazzjoni tas-servizzi mag?mula mill-organizzazzjoni g?al remunerazzjoni, ta' log?ob tal-flus g?al sistema fiskali differenti skont jekk l-imsemmi servizz huwiex e?egwit fl-imsemmi Stat Membru jew f'Istati Membri o?ra (ara, f'dan is-sens, is-sentenza Laboratoires Fournier, C?39/04, EU:C:2005:161, punt 15 u l-?urisprudenza ??itata).

31 Barra minn hekk, hekk kif sostnew ir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali u l-Kummissjoni Ewropea, trattament fiskali differenti, li permezz tag?ha, ir-reb? mil-log?ob fi Stat Membru ie?or biss jitqiesu li huma d?ul su??ett g?at-taxxa, inaqqas l-attrazzjoni ta' ?aqliq lejn Stat Membru bil-g?an li jsir log?ob tal-a??ard. Fil-fatt, id-destinatarji tas-servizzi kkunsidrati, li huma residenti fl-Istat Membru fejn hemm tali trattament differenti, huma skora??uti milli jipparte?ipaw f'tali log?ob fejn l-organizzaturi huma stabbiliti fi Stati Membri o?ra hekk kif jirri?ulta mill-importanza li g?andha g?alihom il-possibbiltà li jinkisbu e?enzjonijiet fiskali (ara, b'analo?ija, is-sentenzi Vestergaard,

C?55/98, EU:C:1999:533, punt 21, kif ukoll Il-Kummissjoni vs Id-Danimarka, C?150/04, EU:C:2007:69, punt 40 u l-?urisprudenza ??itata).

32 Il-fatt li l-fornituri tal-log?ob stabbiliti f'dan l-Istat Membru jkunu su??etti g?al taxxa b?ala organizzaturi tal-log?ob tal-flus ma j?a??adx il-le?i?lazzjoni inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali mill-karattru manifestament diskriminatorju tieg?u, peress li din it-taxxa, hekk kif sostniet il-qorti tar-rinviju, ma hijiex analoga g?at-taxxa fuq id-d?ul li taffettwa r-reb? li jori?ina mill-parte?ipazzjoni tal-kontribwenti g?al-log?ob tal-a??ard organizzati fi Stati Membri o?ra (ara, f'dan is-sens, is-sentenza Lindman, EU:C:2003:613, punt 22).

33 G?alhekk, le?i?lazzjoni nazzjonali, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, tikkaw?a restrizzjoni diskriminatorja g?al-libertà li ji?u pprovduti servizzi hekk kif garantita mill-Artikolu 56 TFUE, fir-rigward mhux biss ta' min jipprovdi s-servizzi i?da wkoll tad-destinatarji ta' dawn is-servizzi.

34 Fit-tieni lok, g?andu ji?i vverifikat jekk din ir-restrizzjoni diskriminatorja tistax ti?i ??ustifikata.

35 Il-qorti tar-rinviju u l-Gvern Taljan josservaw li l-le?i?lazzjoni nazzjonali inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali g?andha l-g?an li tipprevjeni l-?asil tal-flus u l-awto?asil tal-kapitali f'pajji?i barranin, kif ukoll li ji?i llimitat li l-flus jittie?du f'pajji?i barranin jew l-introduzzjoni fl-Italja ta' kapitali fejn l-ori?ini tkun partikolarment in?erta.

36 Hekk kif sostna dan il-gvern, il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet ripetutament li l-le?i?lazzjoni tal-log?ob tal-a??ard jifforma parti mill-oqsma li fihom je?istu differenzi kunsiderevoli ta' natura morali, reli?ju?a u kulturali bejn l-Istati Membri. Fin-nuqqas ta' armonizzazzjoni fil-livell tal-Unjoni fil-qasam, hija responsabbiltà ta' kull Stat Membru li jevalwa, f'dawn l-oqsma, skont l-iskala tag?ha ta' valuri, l-e?i?enzi ta' protezzjoni tal-interessi kkon?ernati (ara, b'mod partikolari, is-sentenzi Stanleybet International *et*, C?186/11 u C?209/11, EU:C:2013:33, punt 24, kif ukoll Digibet u Albers, C?156/13, EU:C:2014:1756, punt 24).

37 Madankollu, jekk il-Qorti tal-?ustizzja di?à identifikat numru ta' ra?unijiet imperattivi ta' interess ?enerali li jistg?u jitqajmu sabiex ti?i ??ustifikata restrizzjoni g?al-libertà li ji?u pprovduti servizzi, fosthom il-protezzjoni tal-konsumaturi, il-?lieda kontra l-frodi u l-prevenzjoni tal-problemi so?jali marbuta mal-log?ob, dawn l-g?anijiet ma jitqajmux sabiex ji?u ?ustifikati restrizzjonijiet applikati b'mod diskriminatorju (sentenza Il-Kummissjoni vs Spanja, C?153/08, EU:C:2009:618, punt 36 u l-?urisprudenza ??itata).

38 B'hekk, restrizzjoni diskriminatorja hija kompatibbli mad-dritt tal-Unjoni biss jekk hija taqa' ta?t dispo?izzjoni derogatorja spe?ifika, b?all-Artikolu 52 TFUE li g?alih jirreferi l-Artikolu 62 TFUE, u li g?andu l-g?an li ji?gura l-ordni pubbliku, is-sigurtà pubblika jew is-sa??a pubblika (ara, f'dan is-sens, b'mod partikolari, is-sentenzi Il-Kummissjoni vs Il-?ermanja, C?546/07, EU:C:2010:25, punt 48 u l-?urisprudenza ??itata, kif ukoll Dickinger u Ömer, C?347/09, EU:C:2011:582, punt 79).

39 Konsegwentement, le?i?lazzjoni nazzjonali, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, tkun ?ustifikata biss sa fejn hija jkollha g?anijiet li jikkorrispondu ma' motivi ta' ordni pubbliku, ta' sigurtà pubblika u ta' sa??a pubblika fis-sens tal-Artikolu 52 TFUE. Min-na?a l-o?ra, g?andu jitfakkar li r-restrizzjonijiet imposti mill-Istati Membri g?andhom jissodisfaw il-kundizzjonijiet ta' proporzjonalità. B'hekk, le?i?lazzjoni nazzjonali hija xierqa sabiex t?ares it-twettiq tal-g?an invokat biss jekk hija verament tirrispondi g?all-intenzjoni li til?qu b'mod koerenti u sistematiku (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi Engelmann, C?64/08, EU:C:2010:506, punt 35, kif ukoll Pfleger *et*, C?390/12, EU:C:2014:281, punt 43 u l-?urisprudenza ??itata).

40 L-identifikazzjoni tal-g?anijiet li jridu jintla?qu b'mod effettiv mil-le?i?lazzjoni nazzjonali

tifforma parti, fil-kuntest ta’ kaw?a mressqa quddiem il-Qorti tal-?ustizzja skont l-Artikolu 267 TFUE, mill-?urisdizzjoni tal-qorti tar-rinviju. Barra minn hekk, hija wkoll il-qorti tar-rinviju, filwaqt li jittie?du inkunsiderazzjoni l-indikazzjonijiet kollha pprovduti mill-Qorti tal-?ustizzja, li tivverifika jekk ir-restrizzjonijiet imposti mill-Istat Membru kkon?ernat jissodisfawx il-kundizzjonijiet li jirri?ultaw mill-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja f’dak li jikkon?erna l-proporzjonalità tag?hom (ara, f’dan is-sens, is-sentenza Pfleger *et*, EU:C:2014:281, punti 47 u 48 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

41 F’dak li jirrigwarda, l-ewwel nett, l-g?anijiet imqajma mill-Gvern Taljan, dwar il-prevenzjoni tal-?asil tal-flus u n-ne?essità li ji?i llimitat il-fluss lejn pajji?i barranin jew l-introduzzjoni fl-Italja ta’ kapitali li l-ori?ini tag?hom ikunu in?erti, u ming?ajr ma jkun hemm lok li ji?i ddeterminat jekk dawn l-g?anijiet humiex suxxettibbli li jaqg?u ta?t il-kun?ett ta’ ordni pubbliku, huwa suffi?jenti li ji?i kkonstatat, l-ewwel nett, li, hekk kif jirri?ulta mill-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja, l-awtoritajiet ta’ Stat Membru ma jistg?ux validament jippre?umu, b’mod ?enerali u ming?ajr distinzjoni, li l-korpi u l-entitajiet stabbiliti fi Stat Membru ie?or iwettqu attivitajiet kriminali (ara, f’dan is-sens, is-sentenza Il-Kummissjoni vs Spanja, EU:C:2009:618, punt 39 u l-?urisprudenza ??itata).

42 Barra minn hekk, g?andu jing?ad li, hekk kif sostniet il-Kummissjoni Ewropea, il-Gvern Taljan ma ressaqx il-prova li, anki jekk il-prodotti tal-kriminalità organizzata fl-Italja jil?qu ammonti g?olja, huma twettqu totalment jew fil-parti l-kbira f’pajji?i barranin.

43 Barra minn hekk, il-fatt li ji?i esklu?, b’mod ?enerali, il-benefi??ju ta’ e?enzjoni fiskali jidher sproporzjonat, peress li jmur lil hinn minn dak li huwa ne?essarju g?all-?lieda kontra l-?asil ta’ kapitali, peress li hemm mezzi o?ra g?ad-dispo?izzjoni tal-Istati Membri f’dan ir-rigward, b?ad-Direttiva 2005/60 li tipprovdi g?all-?lieda kontra l-?asil ta’ kapitali, u li tapplika g?all-casinos ta?t l-Artikolu 2(1), punt 3(f) tag?ha.

44 Fl-a??ar nett, ma jkunx esklu? li l-?lieda kontra l-log?ob patolo?iku taqa’ ta?t il-protezzjoni tas-sa??a pubblika (ara, f’dan is-sens, is-sentenza Il-Kummissjoni vs Spanja, EU:C:2009:618, punt 40 u l-?urisprudenza ??itata) u jkun possibbli, b’dan il-mod, li tkun ?ustifikata restrizzjoni diskriminatorja g?al-libertà li ji?u pprovduti servizzi.

45 Fil-fatt, hekk kif sostna l-gvern Bel?jan, il-Qorti tal-?ustizzja ripetutament irrikonoxxiet il-karattru partikolari tal-qasam tal-log?ob tal-a??ard fejn, bil-kontra tal-istabbiliment ta’ kompetizzjoni libera u mhux distorta fi ?dan is-suq tradizzjonali, l-applikazzjoni ta’ tali kompetizzjoni f’dan is-suq spe?ifiku ?afna, ji?ifieri bejn diversi operaturi li jistg?u ji?u awtorizzati jipprovdu l-istess log?ob tal-a??ard, tista’ twassal g?all-effett negattiv, li ji?i mill-fatt li dawn l-operaturi jkollhom jikkompetu fuq livell kreattiv biex irendu l-offerta tag?hom iktar attraenti minn dik tal-kompetituri tag?hom u, b’hekk, i?idu l-infiq tal-konsumaturi marbut mal-log?ob u r-riskji ta’ vizzju ta’ dawn tal-a??ar (ara, b’mod partikolari, is-sentenzi Pfleger *et*, EU:C:2014:281, punt 46 u l-?urisprudenza ??itata, kif ukoll Digibet u Albers, EU:C:2014:1756, punt 31 u l-?urisprudenza ??itata).

46 Madankollu, f’?irkustanzi b?al dawk inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, l-issu??ettar g?at-taxxa, minn Stat Membru, tar-reb? li jori?ina minn stabbilimenti tal-log?ob tal-a??ard li jinsabu fi Stati Membri o?ra u l-e?enzjoni ta’ tali reb? li jori?ina minn stabbilimenti tal-log?ob tal-a??ard li jinsabu fit-territorju tieg?u, ma huwiex adatt sabiex ji?i ?gurat b’mod koerenti t-twettiq tal-g?an tal-?lieda kontra l-log?ob patolo?iku, peress li e?enzjoni simili tista’ tinkora??ixxi lill-konsumaturi jipparte?ipaw fil-log?ob tal-a??ard, u tippermettilhom jibbenefikaw minn tali e?enzjoni (ara, f’dan is-sens, is-sentenza Il-Kummissjoni vs Spanja, EU:C:2009:618, punt 41).

47 B’hekk jirri?ulta li d-diskriminazzjoni inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali ma kinitx ?ustifikata fis-sens tal-Artikolu 52 TFUE.

48 G?alhekk, mill-kunsiderazzjonijiet kollha msemmija iktar ’il fuq jirri?ulta li r-risposta g?ad-

domanda preliminari mag?mula g?andha tkun li l-Artikoli 52 u 56 TFUE g?andhom ji?u interpretati fis-sens li jipprekludu l-le?i?lazzjoni ta' Stat Membru li tissu??etta g?at-taxxa fuq id-d?ul ir-reb? minn log?ob tal-a??ard fi stabbilimenti tal-log?ob li jinsabu fi Stati Membri o?ra, u li te?enta mill-imsemmija taxxi d?ul simili meta jkun jori?ina minn stabbilimenti li jinsabu fit-territorju nazzjonali tieg?u.

Fuq l-ispejje?

49 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja (It-Tielet Awla) taqta' u tidde?iedi:

L-Artikoli 52 u 56 TFUE g?andhom ji?u interpretati fis-sens li jipprekludu l-le?i?lazzjoni ta' Stat Membru li tissu??etta g?at-taxxa fuq id-d?ul ir-reb? minn log?ob tal-a??ard fi stabbilimenti tal-log?ob li jinsabu fi Stati Membri o?ra, u li te?enta mill-imsemmija taxxi d?ul simili meta jkun jori?ina minn stabbilimenti li jinsabu fit-territorju nazzjonali tieg?u.

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: it-Taljan.